

לשכת מבקר הפנים

י"ג שבט, תשע"ח

29 ינואר, 2018

לכבוד

מר דני עטר – יו"ר דירקטוריון קק"ל

שלום רב,

הנדון: דו"ח ביקורת בחטיבה לגיוס משאבים

לאור דרישת ההנהלה להמשיך הנחלת ערכי שקיפות ומנהל תקין בקק"ל, הידוק הבקורות וצמצום חשיפת הארגון לסיכונים, בדקה הביקורת את נושא פעילות ועדת ההעברות בשנים 2013 – 2016 והציגה את הרקע העובדתי, הממצאים, המסקנות והמלצות הביקורת, במסגרת דו"ח שהופק בנושא שבנדון.

מדובר במסמך מכוון אשר תרם להפסקת פעילותה של ועדת ההעברות במתכונתה הקודמת, ולצמצום סיכונים משמעותיים שאליהם נחשפה קק"ל, במישור החוקי, הרגולטורי ובתחום היבטי המס.

אני שמח כי מזה כ-3 חודשים, עוד בטרם התקיימו הדיונים הנוגעים למהות הדו"ח, פועלת קק"ל עפ"י המתווה שגיבשה הביקורת במסגרת הדו"ח, כאשר עולה הצורך בהעברת תרומות הנוגעות למיזמים ייזומי תורם לשכת JNF. באמצעות הסדרת הפעילות בהתאם למתווה זה, פועלת קק"ל עפ"י דרישות החוק והנחיות הרגולציה.

בהמשך לדברים אלו, הריני לעדכן כי ביום חמישי ה-18.01.18, החליטה ועדת הביקורת החיצונית כי:

"על יו"ר קק"ל והנהלה להטיל את השלמת דו"ח הביקורת (גם בהתייחסות למבוקרים נוספים שלא השמיעו קולם בועדה, אם יסתבר שיש צורך בכך) על מחלקת הביקורת הפנימית במשרד רואי החשבון של קק"ל, משרד רואי החשבון ארנסט אנד יאנג (EY). ועדת הביקורת מצפה להשלמת הביקורת תוך ארבעה חודשים".

אני מצר על החלטה זאת ומבהיר כי:

קק"ל, לשכת המבקר, טל: 6259349, 02-6240135, פקס: 02-6233453

מען למכתבים ת.ד. 7283, ירושלים 9107201. E-Mail: yoramsh@kkf.org.il

1. כמבקר הפנים החתום על הדו"ח, אני רואה בו מסמך ראוי, שלם ומקצועי ומבחינת הביקורת הפנימית, מדובר בדו"ח סופי. הביקורת עומדת מאחורי התשתית העובדתית, המסקנות וההמלצות בדו"ח הביקורת, על 38 עמודיו.
2. כל הגורמים המבוקרים שהוזכרו בדו"ח ופועלים בשורות הארגון, קיבלו את טיוטת הדו"ח להתייחסותם והעבירו התייחסות מפורטת, אשר שולבה בדו"ח בהתאם לצורך.
3. עקב רגישות הדו"ח וכדי למנוע פגיעה בארגון, בחרתי שלא להעבירו לתגובת גורמים חיצוניים שאינם עובדי קק"ל, לרבות מר דיקשטיין ומר שפיגלר. אדגיש גם כי אין כל הנחיה בחוק ובתקנים המקצועיים, המחייבת מבקר פנים להעביר טיוטות דו"ח לתגובת גורמים שאינם פועלים עוד בשירות הארגון ואינם בתחום סמכותו.
4. עם זאת, ברגע בו חלקים מהדו"ח פורסמו בתקשורת, שלא ביוזמת הביקורת כמובן, יצרתי קשר מיידית עם מר שפיגלר לצורך קבלת תגובתו ובהמשך לדיון שקיימה ועדת הביקורת החיצונית בתאריך ה-26.10.17, הדו"ח הועבר לתגובת מר שפיגלר ומר דיקשטיין ביום ראשון, ה-29.10.17.
5. עד כה, מקץ שלושה חודשים, וכחודש לאחר המועד בו נקבה ועדת הביקורת החיצונית (בהחלטתה מתאריך ה-30.11.18) לצורך מתן תגובות נוספות לדו"ח, לא הועברה תגובתם של הנ"ל לממצאי הדו"ח.
6. לא ברור מתוקף איזו סמכות החליטה ועדת הביקורת, להעניק לגורם כלשהו מלבד יחידת הביקורת הפנימית, את האפשרות לערוך ביקורת פנים בקק"ל, שלא בהסכמת.
7. מצ"ב חוות דעת מטעם ד"ר עו"ד סער פאוקר ממשד הרצוג פוקס נאמן, אשר קובעת כי אין בסמכות ועדת הביקורת החיצונית לחייב אותי להעביר את דו"ח הביקורת להמשך טיפול ע"י גורם ביקורת חיצוני. חוות הדעת קובעת בנוסף, כי ההחלטה שקיבלה ועדת הביקורת החיצונית, אינה מחייבת אותי או כל גורם מוסמך אחר בקק"ל.

לאור כל זאת, אני דוחה מכל וכל את החלטת ועדת הביקורת החיצונית לעיל, אשר התקבלה שלא בסמכות ומהווה פגיעה בעצמאות הביקורת הפנימית בקק"ל.

יתרה מכך, הביקורת הפנימית עוסקת מדי יום באיתור ובתיקון ליקויים, בשלל תחומים הנוגעים לפעילות קק"ל. תפקידה הראשון של ועדת הביקורת החיצונית עפ"י חוק, הוא "לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של החברה, בין השאר תוך התייעצות עם המבקר הפנימי של החברה...". למרות הזהות הברורה בין הפעילות השוטפת של הביקורת הפנימית לתפקידה של ועדת הביקורת, לא זכינו לשיתוף פעולה כלשהו מצד הוועדה, ואף להיפך:

- א. מתחילת כהונתי, בחודש מרץ 2017, לא קיימה ועדת הביקורת החיצונית דיון מקצועי אחד בשלל הנושאים אותם בדקה הביקורת ובפרט, בנושא ההעברות הנדון בדו"ח זה, אשר הונח על שולחן הוועדה על סיכוני השונים, ולא טופל.
- ב. בניגוד חריף לאי מתן דגש לדיונים מקצועיים כלשהם, בחר יו"ר ועדת הביקורת לקיים ארבעה דיונים במסגרת הוועדה, בנושא הליך תגובתם של מר דיקשטיין ומר שפיגלר לדו"ח הביקורת שבנדון.

ג. בדיון שהתקיים בתאריך ה-30.11.17 הציע יו"ר הוועדה כי גורם חיצוני יחליף את הביקורת הפנימית בטיפול בדו"ח הביקורת ויקבל את תגובתם של מר דיקשטיין ומר שפיגלר. הוועדה דחתה את הצעתו. בדיון האחרון בנושא, שהתקיים בוועדת הביקורת בתאריך ה-18.01.18, החליטו חברי הוועדה לשנות את ההחלטה הקודמת ולמנות גורם חיצוני שיהיה אמון על המשך הטיפול בדו"ח הביקורת.

ד. מדי יום מאתרת הביקורת ליקויים, לעיתים חמורים, בפעילותן של יחידות שונות בקק"ל, וממליצה על דרכים לתיקון אותם ליקויים, במסגרת פעילותן של אותן יחידות.

היעלה על הדעת כי תופקע עצמאותן של אותן יחידות מלטפל בתחומים שבאחריותן?

ה. **ועדת הביקורת החליטה להפקיע את עצמאות הביקורת בנוגע לדו"ח ביקורת שגובש על ידה, בשל "משבר אמון", עם גורמים שלא קראו את דו"ח הביקורת ולא מסכימים להגיב אליו, שלושה חודשים לאחר שהועבר אליהם הדו"ח והובהר להם כי תגובותיהם ינותחו באופן מקצועי ויקבלו התייחסות הולמת.**

ו. **יצוין כי החלטה זו התקבלה ע"י ועדת הביקורת, מבלי שהוצגה טעות עובדתית כלשהי בדו"ח הביקורת ולמרות שהביקורת העבירה את הדו"ח לתגובת מר דיקשטיין ומר שפיגלר, מיד כשעלו טענות על פרסום חלקים מהדו"ח, לאחר שהופץ לראשונה בתפוצה פנים ארגונית.**

ז. סיכונים משמעותיים בהם מטפלת הביקורת במסגרת הדו"ח שבנדון, הובאו באמירות מפורשות לשולחנה של ועדת הביקורת החיצונית ע"י אנשי המקצוע בקק"ל, ולא טופלו.

ח. בחודשים האחרונים פעלה הביקורת לביסוס מתווה להעברת תרומות למיזמים יזומי תורם, פעלה להסדרת נושא העבודה הפרטית בקק"ל, מבצעת בדיקות אד הוק מורכבות בנושא קק"ל ספרד ועמותת ע"ץ, מבצעת ביקורת שוטפת בהימנותא, בוחנת את איכות הבקורות במערכות המחשוב הכספיות של הארגון, פועלת לגיבוש נהלים מקיפים המשיקים לעבודת הביקורת ומבצעת פעילויות רבות נוספות. כל זאת מתבצע נכון להיום, באמצעות עבודתם המסורה של שני עובדים שתחת ניהולי. מוטב היה לו ועדת הביקורת החיצונית הייתה מעניקה דגש הולם לעבודה משותפת עם הביקורת הפנימית, ולא לעיסוק תדיר בעניינם של גורמים חיצוניים לקק"ל.

לאור האתגרים המשמעותיים העומדים בפני קק"ל בתקופה זו, הביקורת תמשיך לבצע את תפקידה כשומר סף, באופן ישר, מקצועי ותוך שמירה על עצמאותה, למען השגת מטרות קק"ל.

בברכה,

יורם שבירו

מבקר פנים

יורם שבירו

העתק :

חברי ועדת ההנהלה

מנכ"ל קק"ל -

מר אמנון בן עמי

היועץ המשפטי המיוחד לדירקטוריון קק"ל –

השופט בדימוס ספי אלון

יועמ"ש קק"ל -

עו"ד נדב עשהאל

יו"ר וחברי ועדת הביקורת החיצונית